

BN 2023/459

Kvalitetsrapport Förskoleområde Bruket, Frånö, Herrskog, Lugnvik, Torrom, Väja

A.	Inledning – statistik mm	3
B.	Sammanfattning av enheternas resultat	4
C.	Sammanfattning av identifierade behov och förslag till prioriteringar 2023/2024	5
1	Skolverkets nationella målsättning, systematiskt kvalitetsarbete och förskolans plattform.....	6
2	Normer och värden	8
3	Kunskap, utveckling och lärande.....	9
4	Barns delaktighet och inflytande	11
5	Förskola och hem	12
6	Övergång och samverkan.....	13
7	Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	14
8	Rektors roll i det systematiska kvalitetsarbetet	15
9	Förvaltningens och huvudmannens roll i det systematiska kvalitetsarbetet.....	16

A. Inledning – statistik mm

STATISTIK		Kommentar
Antal tillgängliga platser 230415	146	
Antal placerade barn 230415	143	
Personaltäthet 220415 barn/åa	5,7	
Personaltäthet 230415 barn/åa	5,4	
Andel leg. förskollärare 230425 i %	51 %	
Andel barn med annat modersmål 230415 i %	11 %	

Generell beskrivning av området/enheterna – organisation, behörigheter, barngruppernas sammansättning, styrkor, utmaningar osv.

Sex förskolor, varav fyra stycken är enavdelnings och två stycken är tvåavdelnings.

Generellt har barnen hög närvaro, långa vistelsetider (kommer tidigt hämtas sent - oftast p.g.a. långa restider för vårdnadshavarna).

En utmaning för en av tvåavdelningsförskolorna är att kunna anpassa verksamheten i lokaler som ej är byggda för förskoleverksamhet.

Styrkorna vid dessa förskolor är personal som är positiva, lösningsfokuserade, flexibla, engagerade, intresserade och lyhörda för barns och vårdnadshavares behov.

B. Sammanfattning av enheternas resultat

Förskolorna har landat i fungerande rutiner/strukturer och ser plattformens processer som ett stöd i arbetet. Efter utbildningstillfällena av SKUA(Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) har förhållningssättet förskjutits till att alla förskolor arbetar aktivt med bildstöd på olika sätt (både inom- och utomhus), förstärker det talade språket med tecken som stöd, jobbar med grupper i gruppen (delar in i mindre sammanhang), arbetar aktivt med verktygen Levla och Växa (vilket specialpedagogerna håller i) t.ex. Årets fokusområde var språk- och kommunikation – och det har och kommer även fortsättningsvis appliceras inom varje ämnesområde.

Kommunikation/dialog ses som viktig både inom/mellan personalgrupperna, i barngrupperna samt med vårdnadshavare – man är förtrogen med uppdraget och verksamhetens mål, har ett gott bemötande i alla sammanhang. För goda relationer inom arbetslag, trygga barn och vårdnadshavare, som trivs och är delaktiga.

Man strävar efter ett gemensamt förhållningssätt och tar tillvara på varandras styrkor och färdigheter. Flera anger att det är viktigt att fokusera på lösningar, inte problemen.

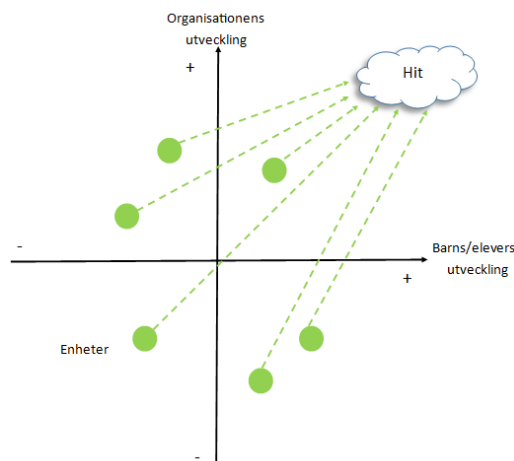
Normer och värden (värdegrundsarbetet) är förskolornas stora fokus och ligger som ett filter över alla arbetsområden och aktiviteter. Vikten av att vara ”härvarande” lyfts i arbetsplanerna och syns också i verksamheterna.

Specialpedagogernas arbete med bl.a. SKUA arbete på verksamhets- och individnivå är en stor tillgång och ger trygghet i verksamheterna.

Det förfinas och förbättras hela tiden på olika sätt, inom olika områden – det fortsätter vi med.

C. Sammanfattning av identifierade behov och förslag till prioriteringar 2023/2024

Grundat på enheternas resultat och analys

En bra förskola präglas av trygghet, glädje, gemenskap och tillhörighet. Att skapa en grundtrygghet hos barn, vårdnadshavare och pedagoger ger goda förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas och få med sig kunskaper under och efter förskoletiden – sitt bästa jag.

Vi ser fortfarande att arbete även fortsatt behöver ligga inom språk och kommunikation – det är nödvändigt att ha med sig inom alla ämnesområden, även i år när fokusområdet kommer att vara matematik.

1 Skolverkets nationella målsättning, systematiskt kvalitetsarbete och förskolans plattform

1.1 Skolverkets nationella målsättning

1.1.1 Alla barn möter en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.

I skattningen ligger samtliga under till stor del eller helt.

1.1.2 Alla barn möter en utbildning som uppmuntrar till lek och ger den ledning och stimulans de behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

I skattningen ligger samtliga under till stor del eller helt.

1.1.3 Alla barn får det stöd de behöver.

I skattningen ligger samtliga under till stor del eller helt.

1.1.4 Alla barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

I skattningen ligger samtliga under till stor del eller helt.

1.2 Sammanhållande plattform

Rutiner i plattformen upplevs bra i och med att grunden gäller för kommunens alla förskolor. Plattformen är känd på de respektive enheterna. Den ska vara lättillgänglig, så arbetet blir systematiskt och användbar. SKUA-handledare(Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt) har arbetat fram ett utbildningspaket för rektor och förskolans personal där bland annat plattformen är ett inslag. Plattformen skall användas vid exempelvis nya introduktioner och skall vara en stående punkt på exempelvis reflektionstid. När det börjar ny personal behöver den tas upp vid personalmöten alternativt APT:er för att förankras och bli tydlig för varje enskild medarbetare. Det finns önskemål om en begränsad introduktionsperiod (t.ex. augusti till oktober) för att öka stabilitet och trygghet i barngruppen, men det är tyvärr inte möjligt utifrån de lagar som styr.

1.3 Tillsammansarbete

Arbetslagen arbetar hela tiden för att ha en samsyn genom ständiga dialoger kring verksamheten och barnen utifrån den situation och förutsättningar som finns. Man strävar efter ett gemensamt förhållningssätt med en god kommunikation. Medarbetarna beskriver vikten av en positiv anda i arbetslagen, att alla ska känna delaktighet och skapa arbetsglädje.

1.4 Systematiskt kvalitetsarbete

Genom kvalitetsarbetet har man fått en ökad syn över verksamheten och dess mål. Arbetsplanen används alltmer som ett levande dokument och stödjer i att förfina och förbättra på olika nivåer och inom alla områden. Årshjulet upplevs också som ett gott stöd i det systematiska kvalitetsarbetet. Dagordningar samt nedskrivna strukturer vid reflektionstid och personalmöten gör att man vet vad man ska jobba med och var fokus ska ligga för att hinna det man tänkt.

1.5 Välskötthet

Viljan och ambitionen hos medarbetarna att driva verksamheterna framåt genomsyrar enheternas analyser. Arbetet med en väl genomförd period av att implementera grundverksamheten upplevs som mycket viktig för att skapa trygghet och trivsel. Väl fungerande rutiner som är förankrade bidrar till detta. Det bidrar även till att lättare kunna ställa om och anpassa verksamheten vid uppkomna behov. Alla tar ansvar för ekonomin och är medvetna om det ekonomiska läge som råder - tar ansvar för ekonomin vid inköp och bokningar av vikarier och nyttjar resurserna så kostnadseffektivt som möjligt.

1.6 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Kvalitéerna är många – bland annat pedagogernas stora barnfokus, närvarande vuxna ("härvaro"). Det är pedagoger som är förtrodda med uppdraget och vikten av god kommunikation mellan varandra, med barn och framförallt med vårdnadshavare.

Utmaningarna som råder vid flera förskolor är barns långa vistelsetider, vilket ställer utmaningar i personaltäthet under dagen, då aktiviteter genomförs. Det blir även väldigt sårbart vid enavdelningsförskolorna med långa öppettider.

1.7 Förslag till prioriterade mål nästa läsår

Vi fortsätter att arbeta med SKA (Systematiskt kvalitetsarbete), implementera teams, tydliggöra strukturer och rutiner. Lägga tid till reflektion kopplat till läroplanen, samt analysera.

2 Normer och värden

Sammanfattande uppföljning

Det finns en stor medvetenhet kring de här frågorna. Man lyfter vikten av ”härvarande personal” – att man är nära barnen och är lyhörda för barnens behov. Vidare märks ett fint klimat i barngrupperna, som bl.a. stöds av strukturer i personalgrupperna som ger trygghet och skapar trygga barngrupper. Man arbetar ständigt med att ge barnen en positiv upplevelse av sin vistelse i förskolan, och pedagogerna har en medvetenhet av att vara goda förebilder i sitt dagliga arbete.

2.1 Skattning av målen till huvudmannens rapport

Förskolorna skattar sig högt inom området normer och värden. Personalen är närvarande i barnens lek för att kunna stötta vid konflikter och andra händelser som kan uppstå.

Positiv uppmärksamhet vid positiva handlingar ger gott resultat – barnen blir sedda, hjälpsamma och utvecklar självförtroende och självständighet. Man uppmuntrar barnen till konfliktlösningar – att de behöver prata med varandra för att komma till nya lösningar samt respektera varandras åsikter och olikheter. Hänsynstagande och respektfullhet.

2.2 Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Kommunövergripande plan mot diskriminering och kränkande behandling finns och är känd av personalen. Inför läsåret 23-24 har mall för lokal plan för arbetet mot diskriminering och kränkande särbehandling arbetats fram. Flexite används för eventuella anmälningar. Trygghetsvandringar och observationer genomförs och analyseras, samt åtgärdas. T.ex. kan miljöerna behöva förändras, grupperna kan behöva förändras eller delas på annat sätt (grupper i gruppen).

2.3 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Då normer och värden ligger i grundverksamhetens hjärta, så är framgångsfaktorerna öppen dialog/kommunikation ur flera perspektiv, samt att man lägger stor vikt att vara nära barnen och sträva efter ett fint klimat. Vi fortsätter utveckla/förfina/förbättra strukturer vid behov. Vi behöver aktivt arbeta vidare kring likheter och acceptansen av olikheter - allas lika värde.

2.4 Förslag till framtida prioriteringar

Vi ska arbeta med, och implementera planen mot diskriminering och kränkande särbehandling vid varje enhet.

3 Kunskap, utveckling och lärande

Fokusområde: Språk och kommunikation

Sammanfattande uppföljning

Lyhörda pedagoger som är delaktiga och nyfikna på barns tankar, reflektioner och funderingar. Samtal/positiv kommunikation med barnen i fokus utvecklar barnens ordförråd, förståelse, nyanserar och stretchar språket – utvecklar talspråket. Den språkliga medvetenheten utvecklas även genom användandet av Praxismaterialet, högläsning, sångsamlingar, bild och text, sång och musik m.m.

Man förstärker språk- och kommunikationsförmåga genom bildstöd och tecken. Vardagskommunikation lyfts som en viktig del för att barnen på ett lustfyllt sätt får möta språket för att fånga upp och möta barnet på den nivå de befinner sig.

Utlåningsfrekvensen i kapprumsbiblioteket varierar under året. Bokbussen som kommer ut till förskolorna är mycket uppskattat och vid dessa förskolor är utlåningen hög.

God dokumentation MUL (Min Utveckling mitt lärande) som pedagogerna systematiskt skriver i, ger en god blick över barnens utveckling och behov.

3.1 Skattning av målen till huvudmannens rapport

Förskolorna skattar sig till stor del och helt. Flera pedagoger har utvecklat kunskaper om miljöns betydelse i verksamheten.

3.2 Nyanländas lärande

I förskolan lyfts tydliggörande pedagogik och lärmiljö (pedagogisk, fysisk och social) vid t.ex. överlämningar till fritids/förskoleklass. Det gör att flerspråkiga barns behov lyfts och synliggörs gällande stimulerande språkmiljöer.

Utifrån de utvärderingar som gjorts systematiskt via enkäter:

Bildstöd, tack, rekvisita används mer, utvärderingar visar att - **om man slår ihop helt-till stor del: 68 % vid projektets början – så ser vi nu en ökning till 81 %**, för att bygga ord på olika språk. Det har underlättat och väckt en större nyfikenhet och ger tillgänglighet till de olika språken som finns representerade. Det kan man se i form av flerspråkighetsordplanscher där vårdnadshavares kompetenser tagits tillvara i arbetet kring detta - **om man slår ihop tidigare utvärdering helt-till stor del: 22% , så ser vi nu en ökning till 35,5 %**. Användning av böcker på olika språk i kapprumsbiblioteken har ökat och efterfrågas oftare av barn och vårdnadshavare, samt användningen av polyglutt (digitalt bibliotek på flera språk) har ökat.

Transspråkande (man växlar mellan flera språk – med modersmålet som grund) har utvecklats vid en förskola och har gjort barn tryggare då de förstår bättre/förstår vad som ska hända och kan därmed lära sig i större utsträckning.

3.3 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Bokbussen besöker förskolorna kontinuerligt vilket upplevs som positivt och något som bidrar till ökat intresse för böcker hos barnen.

En stor utmaning att hantera är vid sjukfrånvaro kontra vikarieanskaffning. Det är påfrestande att alltför ofta inte kunna arbeta med hela arbetslaget – arbetet avstannar inte, men det går sällan att genomföra som planerat i den utsträckning som önskat.

3.4 Förslag till framtida prioriteringar

Fortsätta arbeta med språk- och kunskapsutvecklande förhållningssätt – fördjupa kunskaperna.

Arbeta mer med språkdomäner – ett kartläggningsverktyg som visar var, hur och när man använder olika språk, t.ex. på förskolan/skolan, på fritiden, i hemmet.

4 Barns delaktighet och inflytande

Sammanfattande uppföljning

En framgångsfaktor som även här genomsyrar verksamheterna är att man arbetar med strukturer och rutiner som möjliggör en större frihet och en ökad möjlighet till inflytande. Bildstöd inom- och utomhus tydliggör så att barnen själva kan hitta vad de vill göra och ser var sakerna finns. Värdegrundsarbetet pågår varje dag och barnen uppmuntras i att uttrycka sig, uttrycka sina känslor och hantera dem med pedagogernas stöd. Delaktighet och dialog i barnens lek vardag för att fånga upp intressen och behov för att sedan utforma/utveckla verksamheten. En del förskolor har valt avdelningar där barnen själva kan välja aktiviteter och påverka sin dag. En del barn behöver timglas/timetimer för att komma till ro med sitt val. Det är närvarande och lyhörd personal som arbetar aktivt med värdegrundsarbetet.

4.1 Skattning av målen till huvudmannens rapport

Förskolorna skattar sig högt inom detta område och svaren varierar mellan ”till stor del” och ”helt”. Målsättningen har varit att skapa trygga individer som ges möjlighet att lyckas i sitt lärande samt att de litar på sin förmåga att lyckas. Barnen skall känna att deras åsikter är viktiga och att de är delaktiga i verksamheten. Lärmiljöer skapas utifrån barnens intressen vilket skapar en känsla av delaktighet hos barnen.

4.2 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Behov av tydlighet och rutiner kvarstår. Tydliga lekmiljöer, regler och rutiner har skapat en större lekro samt ökad delaktighet och självständighet. Personal har fångat upp barnens intressen och behov för att tillsammans skapa en lugn och trygg miljö som gynnar barns lek och lärande.

4.3 Förslag till framtida prioriteringar

Användandet av verktyget ”växamaterialet”.

Materialet kan användas för att kartlägga och förebygga konflikter och problemsituationer. Det består av en resursbank med strukturerat stöd vid kartläggning och åtgärder vid olika problem som uppstår i förskolans vardag.

5 Förskola och hem

Sammanfattande uppföljning

Den dagliga kontakten med vårdnadshavare beskrivs som viktig och som ett stort fokusområde. Goda relationer och personalens förtroenhet med reglementen och uppdrag stärker tryggheten och ger nöjda och positiva vårdnadshavare. En del förskolor använder sig av Instagram för att visa sin dagliga verksamhet kopplat till läroplansmålen. Någon annan förskola använder sig av en blogg. En förskola funderar på att skapa en ”föräldraingång” där information samlas.

5.1 Skattning av målen till huvudmannens rapport

Pedagogerna skattar sig helt eller till stor del.

5.2 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Min uppfattning är att förskolorna inom förskoleområdet har ett mycket gott samarbete och goda relationer till vårdnadshavarna. Även mer utmanande samtal genomförs professionellt och med stor hänsyn och respekt.

5.3 Förslag till framtida prioriteringar

Fortsätta skapa goda relationer mellan hem och förskola. Daglig kontakt och utvecklingssamtal. Tydlig information och lyhörddhet för behov.

6 Övergång och samverkan

6.1 Skattning av målen till huvudmannens rapport

Skattningen är något spretig – men övervägande förskolor har skattat sig till viss del och till stor del. Det gäller denna del av skattningen: ”Vi samarbetar med andra förskolor, förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att utveckla en gemensam syn på barnens utveckling och lärande.”

Vad gäller delen ”Vi uppmärksammar särskilt de barn som behöver särskilt stöd i övergången till nya verksamheter”, är skattningen högsta möjliga.

6.2 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Enheterna jobbar aktivt för att övergången till förskoleklass ska bli trygg för alla. De arbetar mycket med barnens självkänsla och självförtroende.

Pedagogerna har påtalat att de saknat att hälsa på skolan under pandemitiden, och betonar vikten av att barnen får göra detta/dessa besök för att skapa trygghet. Det bör inte utesluta att mottagande pedagoger från skolan gör ett eller flera besök vid förskolan under vårterminen.

Återkopplingssamtal uteblev helt för tre av förskolorna.

6.3 Förslag till framtida prioriteringar

Vikten att utvärdera och fortsatt implementera ”Rutin för övergångar inom och mellan skolformer”, inom förskolan och grundskolan.

7 Uppföljning, utvärdering och utveckling

7.1 Skattning av målen till huvudmannens rapport

Skattningen ligger under ”till stor del” och ”helt”.

7.2 Områdets och resp. enhets särskilda kvaliteter och utmaningar

Apt och personalmöten/andra möten låg under första delen av läsåret på dagtid utifrån att vi hade skapat en planeringspool. Tyvärr nådde vi inte ända fram i ambitionen kring den organisationen. Resultatet blev att hälften av förskolorna inom området inte hade någon planeringspool drygt hälften av året. Man införde då t.ex. förmiddagsplaneringar på måndag och fredag förmiddagar, då man suttit avdelningsvis och hjälper varandra över avdelningarna. Detta har bidragit till en god planerad och genomförd verksamhet och stärkt varje enskilt arbetslag. Apt:er har genomförts på eftermiddags-/kvälltid.

Öppen och respektfull kommunikation och dialog lyfts som en framgångsfaktor. Även strukturer vid personalmöten med dagordningar, listor för planeringstid och ”göralistor” har varit positivt och bidragit till effektiva möten och planeringar – det behöver vi fortsatt förfina och förbättra.

7.3 Förslag till framtida prioriteringar

Fortsätta förfina /förbättra/utveckla rutiner och strukturer. Fokus på att ha en god kommunikation inom och mellan arbetslagen för en bra planerad och genomförd verksamhet.

8 Rektors roll i det systematiska kvalitetsarbetet

Vad behövs av styrning och ledning och vilken roll spelar rektor?

Rektors roll i det systematiska kvalitetsarbetet är att visa riktningen och stötta i var fokus bör och ska ligga. Detta för att skapa förståelse, en ökad medvetenhet för ansvarstagande och delaktighet. Tillsammans med pedagoger skapa välskötta enheter med fokus på barns utveckling och lärande. Ansvar är även för rektor att organisera och skapa förståelse utifrån de förutsättningar finns. Det är viktigt att ge stöd och återkoppling i det pedagogiska arbetet.

'A leader is best when people barely know she exists. When her work is done, her aim fulfilled, they will say: We did it ourselves.'

9 Förvaltningens och huvudmannens roll i det systematiska kvalitetsarbetet

Rektors behov och önskemål

Instämmer med min kollega som jag dryftat denna fråga med:

På det stora hela bedömer rektor att det finns goda förutsättningar att bedriva ett bra systematiskt kvalitetsarbete på respektive enhet. Utifrån att huvudman och förvaltning är ytterst ansvarig för verksamheten önskas återkoppling om det via kvalitetsrapporten framkommer brister och förbättringsområden gällande det systematiska kvalitetsarbetet.

Huvudman och förvaltning har också ett ansvar att hitta goda former för det systematiska kvalitetsarbetet, exempelvis att bra underlag används och att det inte krävs mer dokument än nödvändigt. För att upprätthålla god kvalitet inom förskolan kan huvudmannen, utifrån den ansträngda ekonomiska situationen som råder, tvingas ta obekväma och nödvändiga beslut för att komma tillrätta med situationen. Min bedömning är att det inte går att göra några besparingar ute på de enskilda förskolorna utan utmaningen gällande den ekonomiska situationen behöver lösas med andra åtgärder, exempelvis se över förvaltningens organisation i stort.